

גד א מוי פ"ג מהל' אשות
הל"י טו"ע"ע אר"ע ק"י לא
קט"ו ז'
גה ב ג מוי פ"ג מהל' אשות
גו ד מוי פ"ג מהל' אשות
הל"ה סג עשין מה
טו"ע"ע סג עט"ו ז':

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה וכן יוסף וכו'
בשטר ותמנים ל"ל ותמנת חוב
נמקט:

תוס' ר"י הזקן

פסקא למילתיה. והואיל ואמר
הצי פרוטה לא כלום הוא.
מונה והולך [הוא] היה
ליה כאלו אמר התקשי לי
בפרוטה ויגלה חציך בחצי
פרוטה וחציך בחצי פרוטה.
הציך בפרוטה מהו. עד כי
טעם מונה והולך שייך טפי
כשמחלק כל החשבון ויותר
מכשכונל האחד ומחלק כי
הכא בעל מחלק הפרוטה
אלא האשה. ומסיק דאף כה"ג
אמרין מונה והולך הוא,
הואיל ועבדי תרי דבורי לחלק
האשה ורוצה שהקדושין
יחולו יחד. כל ביומיה
מונה והולך. שהקדושין יחולו
היום. שתי חציין בפרוטה.
הכא לא מצינן למידי מונה
והולך אלא כדבור אחד
אמר ולא שייך מונה והולך
אלא כשעושה שני דברים
לחלק בנינו. בני זימנא
קאמר. והוא כאלו אמר
כולך בפרוטה ומקודשת או
דילמא אין אשה מתקדשת
לחצאים כלה היכא דליכא
טעמא דמתנה והולך. ותיק.
הילכך בהני תרי בני קמיא
הויא מקודשת ודאי דאמרין
וג' והולך ואידך בעיא ולא
איפשיטא ומקודשת מספק.
וכן דעת הר"ם דיל [אשרות]
פ"ג ה"ו. ואיכא מאן דמפרש
שני חציין בפרוטה מהו הדהר
ביה מהויא אקומתא דאם
תמצא לומר מונה והולך
דלעיל, דסבר דאי אמרין
מונה והולך בתרי דבורי כ"ש
הכא בתר דיבורא ופסקי
דכולהו בעיא לא איפשיטא.
והעיקר מה שפירשנו. תרע
דאפילו כי אסיק דאמרין
מונה והולך בחציין בחצי
פרוטה הדר בעיא אי אמרין
מונה והולך בחציין בפרוטה.
ועוד היכי נתן סיפא מלמנא
דסתורא ליה לוישא. לשני
בני. ומיירי שהבנים עשו
אביהם שליח לקדש. לא
צריכי שומא. בקצת פירושים
נמצא (ודוק) [דדוקא בשידא]
הואיל ובקיא כ"ע בשומא
דידהו דדבר חשוב הוא
וסמכא דעתה דאשה נמי
בקיא בהך שומא, אבל מיירי
אחרוני שאין יודע שרוב כל
כך בעולם מודה ל' דצריכי
שומא. ומכאן יש להוכיח
שאם קדשה בטבעת הוב
כיון דדבר חשוב הוא ובקיא
כ"ע בשומא וידיה מקודשת
ובלבר שלא יהיה בה אבן
דהיא לא בקיא בשומא האבן
ולא סמכא דעתה. ע"כ. וקיי"ל
דליתא לרוב יוסף פ' לישנא
בתיא. דקיי"ל שיה כסף ככסף
אע"ג ולא קיי"ל כי הך מסקנא
דהכא דמסיק לעולם דלא שוה,
הילכך אפילו אדשה בטבעת
שיש בה אבן אבן אבן בכל
דהו דהיינו הרי את מקודשת
לי בטבעת זו ודאי היא
מקודשת קדושין ומיירי ודי
אמר לה בחמשין ושני חמשין
מצד לימנא הכי. מיהו לידת
הר"ם [אשרות פ"ו הי"ח] אין
זה הדין אלא בבגדים מעולים

ז:

שמע מינה בעלי חיים. פי' בקונטרס אס נדחו ידחו לעולם
דאיכא למ"ד אין דיחוי אלא בשחוטין אבל בעלי חיים
שנדחו חוריים ונראים ולדידיה קרבה הך בהמה כשחור ולקח חליה
וש"מ דיחוי מעיקרא הוי דיחוי פי' כגון זו שמתחילת הקדישה לא
נראית ליקרב דאיכא מאן דפליגי דאין
דיחוי אלא בנראה ונדחה וש"מ יש
דיחוי דנמיס פי' יש תורת דיחוי
דבדר שאין קדוש אלא לדמיו כגון
זו שמתחילה לא הקדישה אלא לדמיה
שמתכר ויקדשו דמי חליה שהרי
ליקרב לחלאין לא היתה ראויה ואפ"ה
חל עלה תורת דיחוי לדחות מעל
המוצה לעולם ולא אמרינן אין דיחוי
אלא בדר שחוקש לגופו ליקרב
וא"ת למה לי לנימנר הני תרתי ש"מ
יש דיחוי דנמיס ודיחוי מעיקרא
אלא אי אפשר לדיחוי מעיקרא שלא
יהא דיחוי דנמיס^א ויש לומר דלאשכחן
דיחוי מעיקרא אע"ג שקדוש קדושת
הגוף כדאמר ר' יוחנן פ' נגמר
הדין (פסחים דף מו.) כגון אכל חלב
והפריש קרבן^ב ועבד עבודת כוכבים
הואיל ועבדי תרי דבורי לחלק
כוכבים משום דזבח רשעים תועבה^ג
ידחה ולא דוקא נקט התם והפריש
קרבן תחלה דה"ה עבד עבודת
כוכבים ואח"כ הפריש קרבן דהשתא
הוי דיחוי מעיקרא^ד דהא ר"י הוא
אלא משום אידך מילתא דרבי יוחנן
דמייתי התם אכל חלב והפריש קרבן
ונסתתה וזמר ונתתה ללל מני
לנימנר דשטתה תחילה כיון דשטתה
הוא לאו בר הפרשה הוא^ה נקט נמי
הפריש קרבן ועבד עבודת כוכבים
ואשכחן נמי קדושת דמיס אע"ג
דלא הוי דיחוי מעיקרא כגון המפריש
נקבה לפסחו וילדה זכר והוי קדושת
דמיס דאין פסקא בא מנקבה ולא הוי
דיחוי מעיקרא שהרי הולד ראוי
לקרבי וע"כ ספריס דגרסינן ש"מ
קדושת דמיס מדה^ו ומפריש דוחה
תמורתה מליקרב מדקמני ותמורתה
כיוצא בה ולא נהירא דהא בכריתות

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

בעלי חיים נדחים. אס נדחו ידחו לעולם ואיכא למ"ד (ביומא דף קד.)
אין דיחוי אלא בשחוטין אבל בעלי חיים שנדחו חוריים ונראים ולדידיה
קרביה הך בהמה כשחור ולקח חליה: דיחוי מעיקרא. כגון זו
שמתחילת הקדישה לא נראית ליקרב ואיכא למ"ד (בסוכה דף לג.)
דפליגי ואמר אין דיחוי אלא בנראה
ונדחה: יש דיחוי דנמיס. יש תורת
דיחוי דבדר שאינו קדוש אלא לדמיו
כגון זו שמתחילה לא הקדישה אלא
לדמיה שמתכר ויקדשו דמי חליה
שהרי ליקרב לחלאין לא היתה ראויה
ואפ"ה חל עלה תורת דיחוי לדחות
מעל המוצה לעולם ולא אמרינן
אין דיחוי אלא בדר שחוקש לגופו
ליקרב: פסקא. והוא ליה כמקדש
לחלאין: מונה והולך הוא. וישא
דמילתא אמסקנא נמי קאי ולא
לחלאין הוא דהא חלי פרוטה לאו
בר הפיטה הוא: כיון דאמר צפרוטה
פסקא. ולא היה תחילת דבורו אלא
לחליה וטעה לומר שמקדשין לחלאין:
כל צימויה. הואיל וצדעמיה לגומרו
היוס: לשני בני. והס גדולים
ועשאוהו שליח לקדש: או דילמא
בפד צפרוטה. למידע ידע דבצניר
מפרוטה לא מקדשה ופרמו לא אמר
על פרוטה אלא שתקנה לו כשימשכנה:
קרקעך בחוקה. כשחאזיק בה:
לא לריכי שומא. שיסומו אותן
שמיאס קודם שתקבלם: לריכי
שומא. וכיון שלא שמואם תחלה חליה
מקודשת כדמפרש ואיל: צל דהו.
התקדשי לי צפן כמו שהן ללא לריכי
שומא דצניר מפרוטה לא שוי: לא
דאמר. התקדשי לי בחמשים וזו
והרי לך אלו דנמיס: ושוו חמשין.
מיהו לא^א שמואה בקיאס קודם לכן:
אף

מסורת הש"ס

א) פסחים ל. יומא קד.
כריתות כ. כח. תמורה כו.
זבחים י. טו. ג) [ופירוטה]
למא כנתי ובעש"י ועיין
רש"י ט. א) [ע' מוס' וזכוח ל'
ד"ה דצנין] ד) [ימתין] למא
כנתי. א) [בנתי וטק: מי
אמרין] א) [עין מוס' לקמן ט'
ע"א ד"ה והלפתא. וזכרתי
ע"א דלמוס' לא גרסין "נמי"].
א) [בנתי ר"י: שמואס].
א) [בדפורי: ושממה, וכן
בנתי. א) [משלי בל, ועיין
חולין ה' ע"א - ע"ב].
א) [עין כריתות כ' ע"א
ובשמי"ק ט. ס. א) [תמורה י'
ע"א]. א) [בדפורי: לו. ועיין
מנה"ל, א) [וסס ד"ה ש"ע].
א) [וספפתא תמורה פ"ב].
א) [בדפורי: דבצנין] ט) [שס
ט' ע"א]. א) [לקמן לא ע"א].
א) [אלי' מודה רבנא דצנין].
א) [אלי' דלשנא ר. א) [נט ע"א
ד"ה והלפתא].

גליון הש"ס

גב' בתר נותן ופקבל. עיין
ב"מ לו ע"א:

מוסף רש"י

בעלי חיים נדחים. אס נדחו ידחו לעולם ואיכא למ"ד (ביומא דף קד.)
אין דיחוי אלא בשחוטין אבל בעלי חיים שנדחו חוריים ונראים ולדידיה
קרביה הך בהמה כשחור ולקח חליה: דיחוי מעיקרא. כגון זו
שמתחילת הקדישה לא נראית ליקרב ואיכא למ"ד (בסוכה דף לג.)
דפליגי ואמר אין דיחוי אלא בנראה
ונדחה: יש דיחוי דנמיס. יש תורת
דיחוי דבדר שאינו קדוש אלא לדמיו
כגון זו שמתחילה לא הקדישה אלא
לדמיה שמתכר ויקדשו דמי חליה
שהרי ליקרב לחלאין לא היתה ראויה
ואפ"ה חל עלה תורת דיחוי לדחות
מעל המוצה לעולם ולא אמרינן
אין דיחוי אלא בדר שחוקש לגופו
ליקרב: פסקא. והוא ליה כמקדש
לחלאין: מונה והולך הוא. וישא
דמילתא אמסקנא נמי קאי ולא
לחלאין הוא דהא חלי פרוטה לאו
בר הפיטה הוא: כיון דאמר צפרוטה
פסקא. ולא היה תחילת דבורו אלא
לחליה וטעה לומר שמקדשין לחלאין:
כל צימויה. הואיל וצדעמיה לגומרו
היוס: לשני בני. והס גדולים
ועשאוהו שליח לקדש: או דילמא
בפד צפרוטה. למידע ידע דבצניר
מפרוטה לא מקדשה ופרמו לא אמר
על פרוטה אלא שתקנה לו כשימשכנה:
קרקעך בחוקה. כשחאזיק בה:
לא לריכי שומא. שיסומו אותן
שמיאס קודם שתקבלם: לריכי
שומא. וכיון שלא שמואם תחלה חליה
מקודשת כדמפרש ואיל: צל דהו.
התקדשי לי צפן כמו שהן ללא לריכי
שומא דצניר מפרוטה לא שוי: לא
דאמר. התקדשי לי בחמשים וזו
והרי לך אלו דנמיס: ושוו חמשין.
מיהו לא^א שמואה בקיאס קודם לכן:
אף

מוסף תוספות

א. שאם היה ראוי לקדושת
הגוף לא היה דיחוי מעיקרא.
תוס' לרש"י. ואם כן כיון
דאמר דהחילת מעיקר הוי
דיחוי שמעין נמי דיש דיחוי
בדמיס. מוס' פסחים ל. ד"ה
וש"מ. ב. ולא הוי דיחוי
בדמיס דהחילת הקדשו למובה
שהרי חייב חטאת אלא שאין
יכול להקריבו עד שיפשה
תשובה. מוס' פסחים. ג. דאי
משנתתה שוטה שתפריש
קרבן אין הקדשו הקדש. מוס'
פסחים ט. מ. ד"ה אכל. ד. משום
דפליגי תנאי בבעלי חיים אי
נדחין אי לא אשמעין דר'
יוחנן אית ליה כמ"ד בע"ה
נדחין. מוס' תמורה כו. ד"ה
ש"מ. ה. ובהני דמי חקמי שמיני
ו. דבעופות לית בהו פרוין,
ונקעה מקודשת מובח דלא
הן ולא דמיון קרבי. מוס'
תמורה טו. ז. פי' נתן לה שתי פרוטות עכשיו ואמר לה הכל עכשיו והיינו דאמרין או דילמא הכי קאמר ויחלו קדושי
האינא ולא ליגמרו עד למחר ואלו היתה אמירה של מחר למחר הא וראי ליכא למימר הכי. רש"י. ח. כיון שבו
תלוי קידושין הוה כחד גופא. ט. דהא אפי' אמר לה בכל דהו פליגי לאיכא דאמרי דבעינן דקין בשעת
הקדושין. מוס' פסחים. י.

*או"י צ"ל: לא צריכיס שומא ומקודשת.
שהאשה מתאהלה להם כמו שבאר לקמן. ו. שומא. כדמפרש. בכל דהו. שלא אמר לה שהן שוין כך וכך אלא אמר לה התקדשי
לי בשידאין אלו. לא סמכא דעתה. שיהיו שוין כמו שאמר לה ואינה מקודשת עדיין עד שתשום אותן, אבל שמו ולא חזרה
בה ודאי מקודשת והו"ל כמאן דאמר התקדשי לי הוה לאמר תשומי אותן. שוה כסף. דאמרין בכל דוכתא ככסף, דוקא
היכא דקין. שקדין ערכו.